

ПЛАНУВАННЯ ЯК ГОЛОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Чернишенко О.І., Ларка М.І.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

У сучасних умовах задача виходу на світові ринки, яка стоїть перед вітчизняними промисловими підприємствами, передбачає не тільки підвищення конкурентоспроможності їх продукції, а ще й активний пошук напрямів оптимізації собівартості продукції на цих підприємствах, які б забезпечили їм отримання конкурентних переваг на ринку. Все це має базуватись на плануванні, як одному з головних інструментів оптимізації собівартості продукції та важливій складовій подальшого розвитку підприємств.

Метою планування собівартості продукції є встановлення економічно обґрунтованої величини витрат підприємства. Показник планової собівартості використовується для встановлення потреби в оборотних засобах, планування прибутку, формування цін та визначення ефективності окремих організаційно-технічних заходів і виробництва в цілому.

Однак аналіз вітчизняного досвіду планування собівартості продукції на промислових підприємствах України показує, що він не повною мірою відповідає сучасним умовам. Необхідність подальшого розвитку технологій планування обумовлена різким та несподіваним падінням обсягів виробництва, порушенням економічних зв'язків із партнерами, підвищенням ступеня ризику підприємницької діяльності.

Саме тому українським підприємствам потрібен новий підхід до планування, який би враховував усі наявні ризики та сприяв прийняттю ефективних управлінських рішень вищим керівництвом підприємств.

Питання планування собівартості продукції розглядали у своїх працях такі відомі науковці, як Р. Акофф, М. Альберт, М. Алексеєва, Г. Бенвеністе, Р. Болан, А. Богатирьов, М. Бухалков, В. Гриньова, В. Горемикін, В. Коршунов, Г. Тарасюк, Л. Українська та ін.

Теоретичним і практичним аспектам планування та управління собівартості продукції присвячені дослідження Ю. Аніскіна, Ф. Бутинця, О. Зборовської, Т. Єгоркіної, В. Кміть, В. Кустарьова, Г. Партина, Д. Шанка, Д. Шима, А. Череп та ін.

Разом з тим слід зазначити, що велика кількість питань планування собівартості продукції на промислових підприємствах не в повній мірі вивчені та вимагають адаптації до сучасних і часто мінливих умов, в яких функціонують українські промислові підприємства.

Таким чином, є нагальна необхідність подальшого удосконалення існуючих теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо вдосконалення процесу планування собівартості продукції на промислових підприємствах з метою забезпечення продукції вітчизняного виробництва сталих конкурентних позицій на світових ринках.